Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Makſa ar peeſuhtiſchanu par paſti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 35 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ 60 „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 25 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 85 „

Makſa bez peeſuhtiſchanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

30. gada gahjums. — Mahjas Weesis iſnahk weenreiſ pa nedeku.

Mahjas Weesis teek iſdots ſeſtdeenahm no plſt. 10 ſahkot.

Makſa par ſludinaſchanu:
par weenas ſlejas ſmalku rakſtu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rindu eenem, makſa 8 kap.

Redakcija un ekſpedicija Rigâ, Ernſt Plates bilſchu- un grahmatu-brukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera baſnizas.

№ 33. Sestdeen, 17. augustâ. 1885.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war paſtellet un ſludinajumus nodot Rigâ, pee Petera baſnizas. Bez tam „Mahjas Weeſi“ war wehl paſtellet bez daudſ peenemſchanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilſehtâs, kà: Jehſis: Grahwel un Peterſon k. bodê; Walmeerâ: E. G. Trey k. bodê; Walkî: M. Rudolff un Paulin k. bodês; Rujenê: J. Alkſne k. grahm.-bodê; Limbaſchôs: D. Uhder k. bodê; Jelgawâ: H. Allunan un Beſthorn k. grahm.-bodês; Bauſkâ: J. Beckmann k. grahm.-bodê; Kuldigâ: Beſthorn k. grahm.-bodê; Wentspilî: M. Ries k. grahm.-bodê; Leepajâ: Utſtin k. grahm.-bodê; Jaunjelgawâ: A. Schwabe k. grahm.-bodê; Tukumâ: Baumann k. grahm.-bodê; Talſôs: H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolonſchewski k. grahmatu-bodê; Kandawâ: Jaegermann kga weeſnizâ; Sabilê: Ginter kga weeſnizâ. Tad wehl „Mahjas Weeſi“ war apſtellet pee ſaweem zeen. draudſes mahzitajeem, ſkolotajeem un pagaſta ſkrihwereem, kurus mihli luhdſu, tahdas apſtelleſchanas laipni peenemt.

Galwas naudas un pagaſta nodokku leetâ.

Galwas naudas jautajumâ „B. W.“ dabujis ſchahdus rakſtus:

1) „Neſen „B. W.“ („M. W.“ Nr. 29) kahds eeſuhtitajs iſſkaidrojis, ka zaur negruntneeku atſwabinajumu no pagaſta galwas naudas ſaimneeki pahrak tiktu apgruhtinati ar nodokleem. Schihm domahm newaru peekrist. Zik man ſinams, krona galwas nauda mehdſ buht leelakas par to naudas ſummu, kas teek nemta preekſch pagaſta wajadſibahm. (Wismaſak daudſ pagaſtôs tà ir.) Tà tad zaur krona galwas naudas naſta no pagaſta teek atnemta. Kad to preekſch pagaſta wajadſibahm nemamo naudu nu iſdalihs uſ ſaimneekeem ween, tad ſcheem nebuhs wairak jamakſà, ne kà ſchim brihſcham, kad kalpi gan ari peedalahs pee makſaſchanahm, bet par to wiſeem janeſ wehl krona galwas naudas naſta. Labi buhtu, ja daſchas pagaſta waldibas pehz ſaweem pagahjuſchu gadu budſcheteem ſaſtahditu peenahkoſchus aprehkinus, proti zik ſaimneekeem buhtu bijis jamakſa, ja uſ wineem iſdalitu wiſu preekſch pagaſta wajadſibahm nemamo naudu, un zik teem ſchim brihſcham pateeſi nahzees makſat. Preekſch leetas pareiſas noſwehrſchanas te buhtu janem wiſu pagaſta ſaimneeku galwas naudas makſajumu kopâ, un ari jaiſſkaidro, pehz kahdas kahrtibas galwas nauda tikuſe iſdalita ſtarp ſaimneekeem un kalpeem. Ja nu ari iſnahktu, ka pehz kalpu galiga atſwabinajuma no galwas naudas makſaſchanas ſaimneekeem nahktos makſat bruſtu wairak ne kà agrak, tad zaur to tomehr winu naſta wehl netiktu pawairota, jo ſaimneeki taî weetâ atkal waretu druſku pamaſinat kalpa loni. Jaw tagad daſchkahrt mehdſa notikt, ka pee kalpa ſalihgſchanas tika ſewiſchki peeminets, waj kalps pats makſahs galwas naudu, jeb waj ſaimneeks to preekſch wina uſnemahs. Tà tad galwas naudas naſta pee lones noſpreeſchanas arweenu tikuſe eewehrota. Ja nu kalpi no galwas naudas pilnigi teek atſwabinati, tad tas itin dabiſki pehz neilga laika atſaukſees winu lones mehrâ. Pehz tautas ſaimneezibas likumeem arweenu pareiſaki ir, wiſpirms uſguldit nodoſchanas naſtu uſ ſtiprakeem plezeem, un tad atlaut naſtu neſejeem atkal meklet iſlihdſinaſchanu zaur ſalihgumeem ar ziteem. Bet ja ari pehz wiſa ta uſ ſaimneekeem paliktu kahds naſtu pahrakums, no kura tee agrak bijuſchi ſwabadi, tad tomehr to waretu paneſt, eewehrojot leelos labumus, kas zaur mineto reformu atlektu paſes buhſchanai un pagaſta budſcheta kahrtibai. — Ko eeſuhtitajs ſazijis par amatneekeem un ziteem turigeem pagaſta negruntneekeem, pa daſai gan taiſniba, bet tas ſihmejahs tik uſ kahdu maſaku pagaſta dalu. Tomehr loti wehlejams buhtu, ka pagaſtâ dſihwojoſchus tirgotajus un ruhpneekus waretu peewilkt pee pagaſta nodokleem, kà tas jaw noteek pilſehtâs. Tik ween tas bez ſewiſchka jauna likuma naw panahkams. S.

2) „B. W.“ Nr. 173 pret Nr. 161 („M. W.“ Nr. 30) P. kga iſteiktas domas, ka beſſemes pagaſta lozekli nebuhtu no wiſeem pagaſta nodokleem atſwabinami, tadehl ka kalpu un amatneeku ſchkira iſtaiſot pagaſta leelako wairumu un baudot leelakâ mehrâ pagaſta eeſtahſchu labumus, un ka tas wehl ne-eſot nekahda reforma, kad ſemtureem ween uſkraujot wiſas nodoſchanas. Tadehl P. kgs atrod par taiſnibu, walſts nodoſchanas uſ wiſeem pagaſta lozekleem iſdalit. — Schihs P. kga domas newar peenemt par pamatigahm. Kaut gan ſaimneekeem daudſ weetâs gruhts ſtahwoklis, tad tomehr beſſemes pagaſta lozekleem tas wehl gruhtaks. Iſuhtrupetu un iſſihlatu beſſemes wihru ir daudſkahrt wairak ne kà iſuhtrupetu ſaimneeku. Ko winſch nopelna, tas wiſs winam tanî paſchâ gadâ pee ſaimneeka darba ja-apehd un drehbês janowalka. Un leela daļa ne buht wehl neteek zauri ar ſawu nopelnu, bet wehl ſnieg paradôs, tà ka daudſreiſ prezeti kalpi un graudneeki, kad pee zita ſaimneeka noder deenaſtu, no wezà ſaimneeka neteek atlaiſti, lihdſ kamehr jaunais tos neiſpehrk. No tam tad zelahs ari ta leeliſkà ſemes-tauſchu ſpeeſchanahs uſ pilſehtahm, kaut gan pilſehtâs (it ihpaſchi Rigâ) darba taudim un amatneekeem deeſgan gruhts ſtahwoklis. Schee pilſehtneeki nu nebauda ne kahdus pagaſta labumus, bet gan teem dubulta nodokku makſaſchana jaiſdara, t. i. bez wiſahm zitahm nodoſchanahm japalihdſ preekſch ſawa pagaſta ſaimneeku behrneem uſturet ſkolas un preekſch paſchu behrneem pilſehtâ atkal jamakſa ſkolas nauda! Tee amatneeki un rokpelni, kuri ſawôs pagaſtôs nedſihwos, bet uſtureſees pilſehtâs, — tee ari pagaſta labumus lihdſ nebaudihs, un wini ari nebuhs par naſtu nekahdâ leetâ preekſch ſemtureem. — Tadehl gan no ſirds buhtu wehlejams, ka Augſta Waldiba to eewehrotu un atſwabinatu beſſemes pagaſta lozekkus ari no pagaſta galwas naudas. J. Gr.

Pagaſta nodokku leetâ „B. W.“ dabujis wehl ſchahdus rakſtus:

1) „Balt. Weeſt. ſawâ 161 numurâ („M. W.“ Nr. 30) iſſaka domas, ka pehz krona galwas naudas atzelſchanas turpmak pagaſteem nederetu preekſch ſawahm wajadſibahm nemt lihdſ ſchim eeraſto galwas naudu no wiſeem ſaweem peederigeem, bet ka to wajadſetu makſat tikai ſemtureem. Semturi teeſcham preezaſees ſchahdas domas dſirdejuſchi! Tee teeſcham pateikſees „Balt. Wehſt.“ par brango atradumu, kà weeglaki pagaſteem dabut rokâ ſawus paradneekus, jo ſemturis, buhdams paradneeks, newar wis kur nekur noſlahpſtitees, bet ir ſeets pee ſawa darba lauka. Bet waj ſchahda kahrtiba buhtu deriga wiſpahrigam labumam, tiklai, ſaderigai pagaſta lozekku kopdſihwei, par to loti daudſ ko ſchaubitees. Ja Baltijas makſadamee ſemturi wiſi buhtu brihwi ſemes ihpaſchneeki, kuri ne zitas, kà tik krona nodoſchanas makſatu, jaw tad wehl tahdai nodokku iſdaliſchanai buhtu jarunà preti, ſkatot uſ amatneekeem, tirgotajeem, ruhpneekeem un ziteem weikalneekeem. Bet tà kà ſaimneezibas leetas tagad ſtahw muhſu Baltijâ, tad ſchahds preekſchlikums ſtipri draudê ſemturi paſtahwibai. Deeſgan runats par naſtahm, kas ſemtureem neſamas, [illegible] pagaſta kopdſihwê, gan tadehl, ka tee ir ſemturi. [illegible] dſchu preekſchâ pateeſibu taiſnôs ſkaitkos.

Pagaſts, kura lozekkis eſmu, ſaſtahw iſ 27 ſaimneekeem-ſemtureem un pa wiſam kopâ iſ kahdeem 240 galwas naudas makſatajeem. Pagaſta wajadſibas iſtaiſa katru gadu ap 1100 rubleem, bez tahs lihdſ ſchim makſatas krona galwas naudas. Scheem, zaurmehrâ 9 dahlderu leeleem ſemtureem, bez zitu makſataju lihdſdalibas, japilda wiſas pagaſtam pahrmehrâ peekrihtoſchas realnaſtas un, tadehl ka pagaſts ir pats ſawa ihpaſcha draudſe, jauſtura ar buhwehm un apkopſchanahm paſcheem ſawa baſniza, kapſehta, dala pee mahzitaja muiſchas, ſawas pagaſta- un draudſes-ſkolas. Semturi weeni paſchi uſtura pagaſta nabagus, peewed wiſadus pagaſta kopdſihwei wajadſigus materialus u. t. t., no ziteem makſatajeem wairak neprafidami, kà tikai to katram peenahkoſcho galwas naudas daļu. Turklaht ſcheem ſemtureem par ſawu nomato, wahjo ſmilts ſemiti jamakſa 10 rbl. par puhraweetu, un juhraſſweja, uſ kuru kontrakti atſauzahs, pehdejôs gadôs atmet gauſchi ne-eewehrojamu eenahkumu. Beidſamôs gadôs jaw gandrihſ wiſi apgruhtinati ar nomas naudas paradeem, jo kà ſinams, wiſu produktu zenas ſtipri maſinajuſchahs; ahrkahrtigas pelnas ar plotoſchanu ari draudê apſtahtees. Ja nu ſcheem ſemtureem ween janeſ, bez wiſahm zitahm naſtahm, ari wiſas pagaſta makſaſchanas, tad teem bez kahdas ſchehlaſtibas jaſlihd lejâ; — un tapat klahſees daſcham labam ſemturam zitâs Widſemes dalâs, ja, wiſâ Baltijâ.

Tahdâ kahrtâ, kad wiſas pagaſta naſtas neſtu weenigi ſemturi, tikai maſakâ ſemes eedſihwotaju daļa buhtu aplikta ar walſts peenahkumeem un leelakais eedſihwotaju pulks gluſchi ſwabads. Muhſu augſtâs waldibas ſoli iſeet uſ tam, peewilkt pee walſts peenahkuma ari tos, kas no tam bij ſwabadi, un tà ſtiprinat walſts pamatu — ſemturus: — kadehl tad nu Baltijas gubernâs lai tam ſtrahdatu taiſni preti? Kur paleek tad tee, kas daſchkahrt war makſat wairak ne kà ſemturi, kà: krodſineeki, dſirnawneeki, amatneeki, tirgotaji un daſchi ziti weikalneeki, kas it labi pelna, kas daſchreiſ mehdſ buht ſemturu peedſihwotaji un kam bez ſawas ihres zitu nekahdu nodoſchanu naw jamakſa. Teem daudſreiſ weeglaki makſat galwas naudu, ne kà daſcham ſemturam. Uſ paſehm tas, un waj wiſeem ſcheem neſemtureem newajaga ne ſkolu, ne teeſu, nedſ waldibas eeſtahſchu? Paſineeki ar to ari nemaſ newar leelitees, ka tee makſajot 3 rbl. paſes naudas. Pagaſta eekſchejâs wajadſibâs un ihpaſchi preekſch ſemtureem ar to neteek darits; kà ta peeteek paſchu paſineeku ſlimnizu un apglabaſchanu rehkineem.

Bet gluſchi jozigi iſklauſahs tas, ka teem pagaſta lozekleem, kureem pagaſtâ nebuhtu nekahdu peenahkumu, buhtu tomehr daliba pee pagaſta labumeem un pilnigas pagaſta lozekku teeſibas. Waj zitur ari kur tà ir, ka tee, kas ne kahdus nodokkus nemakſa, dabu tomehr teeſibu pee wehleſchanahm? Un ko wehl runat no lihdſſpreeſchanas ſapulzês! Pagaſta weetneeku ſapulzês naw tahda ſpreeduma, kas neſihmetos uſ pagaſta

Serbu waronis.

(Serbijas kara-apraſta bilde.)

„Redſat, tur ir Topoles zeems!“ ſazija wedejs Kreewu ofizeeram, nokahpdams no kalna pa ſchauru teku. „Treſchâ mahjâ no baſnizas dſihwo Serbu kara wadonis Juris Petrowitſchs Melnais. Ardeewu! Es Jums tagad eſmu nederigs un man jaſteidſahs mahjâs. Muhſu zeemam pawehlets apbrunotees un dotees uſ kara pulkeem. Dſirdams, ka Turki eeraduſchees muhſu apgabalôs.“

Kreewu ofizeers eeſpeeda ſirgam peeſchus ſahnôs un dewahs zauri plawai, zeemâ. Winſch peejahja pee wezâs baſnizas, aprinkotas no kapſehtas, ſkatidamees wiſapkahrt, waj newaretu eeſihmet Serbu wadona mahju, bet kas tam par neko neiſdewahs; jo weena mahja bij tahda pat kà otra: weentahſchu, mahleem apmahletas. Katrai mahjai apkahrt muhra jeb ſemes ſehta; ſtalli un klehtis ſtahw atſtatu no zitahm mahjahm. Saule tik ko uſleza. Uſ eelahm kluſs kà kapâ, tik ſcho kluſumu trauzeja gans, lopus dſihdams no zeema weena gala uſ otru. Te atkal eet meita ſpaineem uſ aku pehz uhdens. Ofizeers peeſteidſahs pee tahs un „Deews palihdſ!“ padewis, praſa kur dſihwo Juris Petrowitſchs Melnais. „Redſat, taiſni preti Jums,“ kalpone atteiza, „eſmu wina kalpone. Luhdſu eet eekſchâ; kungs tagad mahjâ.“

Ofizeers nokahpa no ſirga, peeſehja to pee ſehtas-ſtaba un eegahja zaur wahrteem pagalmâ. Tur tas eeraudſija zilweku no milſiga auguma, garâ, baltâ kreklâ, ſarkanâs platbikſâs un ſarkanu miziti galwâ. Melnee mati tam karajahs par plezeem; gihmis apklahts ſmalkahm ſpalwinahm; garahs uhſas, lihkais deguns un uguniga azis dewa tam ihpaſchu, droſchu un duhſchigu iſſkatu. Winſch pahrlaboja ſawus ratus, bet redſedams pa wahrteem ofizeeru eenahkam, winſch panehma ſawu zirwi un gahja taiſni tam preti. „Waj te dſihwo Serbu kara-wadonis Juris Petrowitſchs Melnais?“ ofizeers praſija pretinahkdamajam milſcham. „Dſihwo gan; ko Juhs gribat no wina?“ — „Eſmu Kreewu ofizeers un atneſu ſinas no generała.“ — „Kreewu ofizeers? Sche Jums mana roka: jo es pats eſmu Serbu kara-wadonis.“

Kreewu ofizeers ſtahweja warona preekſchâ iſbrihnejees un newareja aiſ pahrſteigſchanas ne wahrda iſrunat. Tas atminejahs iſ wehſtures wezos Greeku un Romeeſchu waronus, kuri ari praſtu un weenkahrſchu dſihwi bij weduſchi un kà ſchis kara-wadonis un waronis Juris Melnais, tapat dſihwoja Greeku un Romeeſchu waroni. Juris Melnais pamanija ofizeera domas un tapehz uſ to teiza ſmaididams: „Juhs gan par to loti brihnatees, ka es pats nodarbojos ar ſaimneezibu, bet kad es tik gribetu, tad tee man kalpotu un man ſmukaku mahju uſtaiſitu neka Belgrades Paſcham, un ſeenas tee iſſiktu Turku dukateem; bet tagad mums wajag wairak zilwekus preekſch karoſchanas, neka preekſch newehrtigas darboſchanahs. Tagad eeſim iſtabâ. Juhs luhdſu, laſeet man preekſchâ generała ſinas; jo pats eſmu eeradis Turkeem dot pa peerehm, bet ne uſ papira. Katram ſaws darbs: mahzitajam jalaſa un jaraksta, bet man jakaujahs.“

Abi eegahja mahjâ. Ta bij dalita diwâs dalâs: weenâ dſihwoja winſch pats, otrâ ſeeweetes un behrni. Pirmajâ iſtabâ ſapulzejahs kara-wadoni un walſts-wezakee apſpreeſt par walſts-dariſchanahm, kad laiks bij leetains jeb wehtrains un teem ne-atkahwa to darit laukâ, koku paehnâ. Grihda bij iſklahta praſteem tepdekeem; ſeenas apkahrtas eerotſcheem, atnemteem no Turkeem ar paſcha wadona roku. Winſch ſita plaukſtâs; tuhlit parahdijahs durwîs ſehns, baſahm kahjahm. Tam Juris Melnais pawehleja peebahſt pihpjus ar tabaku un atneſt tos winam, tad apſehdahs un luhdſa ofizeeram, lai iſlaſot telegrafa ſinojumu. „Sinu jaw,“ winſch teiza, „ka Belgrades Paſcha grib iſſuhtit regimenti, lai waretu muhs eeſlehgt no weenas puſes un dot pa tam laiku zitam karapulkam, mums uſbrukt no muguras. Bet mani tee nepeekrahps! Juhs redſejat, ka es pahrlaboju ſawus ratus, bet manas azis redſ tahlu un manas auſis ir dſirdejuſchas, ko Belgrades Paſcha runà ſawâ diwanâ*). Mani brahli jaw gatawojahs uſ karu, un weens pulks iſ maneem waroneem ſtahw lehgerî, kahdas 8 werſtis no ſcheeenes. Es gataws ſanemt paſchu welnu, lai tik nahk ween Turki!“

Juris Melnais pawehleja eeneſt brokaſti. Wina ſeewa eeneſa wahritas un ar etiki apleetas Turku pupas, tad gabalu kweeſchu maiſes, zeptu aitas gaku un kruhſi ar wihnu. Kad bija paehduſchi, tad Juris Melnais uſ ofizeeri ſazija: „Waj negribeet aiſbraukt lihdſ ar mani uſ maneem preekſchpulkeem?“ — „Pateizos: braukſchu lihdſ!“ Ofizeers atbildeja. Juris Melnais ſahka gehrbtees kara-muudeerâ. Papreekſch winſch apgehrba bruhnus ſwahrkus, iſſchuhtus melnahm bantehm, tad aplika ſchali ar kaklu, aiſbahſa aiſ joſtas wairak piſtoles un dunzi, ari pudeli ar wihnu panehma lihdſ, tad aplika ſarkanu mehteli un iſgahja laukâ lihdſ ar Kreewu ofizeeri. „Ardeewu, ſeewin!“ Juris Melnais atwadijahs, un ſeewa winu noſkuhpſtidama, ſazija: „Ardeewu, Juri! waj ilgi buhſi projam?“ — „Neſinu! Warbuht, bet warbuht nemaſ ne-atnahkſchu wairs atpakaļ. Deena lihdſinajama manam muhſcham.

Diwi apſedloti jahjamee-ſirgi gaidija pagalmâ. Kreewu ofizeers azim mekleja ſawu ſirgu. Juris Melnais ſazija: „Juhſu ſirgs jaw ſen ſtallî. Winu paehdinahs, padſirdinahs un paglabahs lihdſ muhſu atpakaļ nahkſchanai, kad Deews mums atkaus atgreeſtees dſihweem. Muhſu Serbijai tahds eeradums: wiſpirms ruhpetees par ſawa weeſa ſirgu. Zilweks praſa, ko winam wajaga, bet lops kluſê.“

„Redſat manu preekſchwakti!“ Juris Melnais ſazija uſ ofizeeri.

Kahdâ klints pakalnê, uſ upes kraſta, ſpihdeja maſs uguntinſch. Kahdi 30 zilweki ſehdeja jeb guleja ſahlê, apakſch kokeem. Wini bija apbrunoti piſtolehm, flintehm, ſobineem un duntſcheem; wiſi bij gehrbuſchees ſawâs wiſpahrigâs tautas drehbês: frakâs uſ garo kreklu, Turku platbikſâs, kurpês baſas kahjas, pelekôs jeb ſarkanôs mehtelôs, un ſchauru zepuri galwâ. Uſ kahda maſaka pakalniſcha ſtahweja wakts ar kahdu ſaku, iſ lapahm pihtu aiſklahjamo, kas to aiſſargatu pret Turku iſluhku azim. Tik ko Juris Melnais tuwojahs waktij, kad uſ reiſ wiſi kareiwji uſlehza kahjâs un noſteidſahs pee wadona. „Labdeen, brahli!“ ſchis eeſahka. — „Sweiks, muhſu duhſchigais wadons!“ — Juris Melnais nonehma no plezeem wihna-pudeli un paſneedſa to tuwa

*) Diwans — ſapulze iſ augſtakeem walſts amata wihreem.

labumu waj sliktumu, un tà tad zitu schkiru eewehletee weetneeki ne kad newaretu tikt pee sapulzes par dalibneekeem, lai ari sapulze taisni nespreestu par nodoschanu uslikschanu waj isdodamàs summas leelumu.

Tadehk tad, ja semturi nes weeni paschi wisas pagasta nastas, teem ween ari tikai buhs buht teesibai pee kopmantas waldischanas un labumeem, un teesibai pee wehleschanahm. Bet tas newar notikt, tadehk ka tad japahrgrosa daudz likumu paragrafu un ka leela dala pagasta lozekku tad paleek bez kahdas balss un swara dsihwe. Tas wairos kildas pagasta lozekku kopdsihwe. Tadehk tas ir berigaki, ka wisi tee, kam wajaga buht dalibai pee kopigas mantas un teesibahm, ari nes katrs sawu daku nastas pee kopigas sadsihwes ustureschanas.

J. S. Juhrmalneeks.

2) P. kunga atbilde galwas naudas leetà „B. W." Nr. 173 („Mahj. W." Nr. 32) loti apbehdinajuse bessemes pagasta lozekkus, pee kureem peeder ari scho rindinu rakstitajs. Ja wina wehleschanahs apstiprinatos, un mehs, bessemes wihri, ari turpmak paliktu apaksch pagasta weetneeku pulka spreeduma, bez stingreem, likumigeem preekschrakstteem par galwas naudas isdalischanu no augstas waldibas puses, tad mehs par weltbuhtu gaidijuschi un lihds ar wisu Kreewu walsti preezajuschees par scho jauno, leelo reformu, kas jaw no 1881. gada sinota pa wiseem laikraksteem. P. kungs weltigi puhlejahs peerahdit, ka kalpu liktenis labaks par saimneeku likteni. Es gan wehletos redset to zilweku, kas winam to tiz. Es laikam daudz nemaldischos, ka katris wislabaki stahwoschais kalps labpraht nems pahrmainit sawu dsihwi ar wiswahjako saimneeku. Taisniba ir, ka loti daudz saimneeku-gruntneeku apgruhtinati leeleem paradeem, bet scheem paradeem atkal preti stahw manta. Kad spreesch, kuru liktenis labaks, tad jaluhko, kà katrs dsihwo. Un ja schaì sinà kahda salihdsinaschana pa wisam domajama, tad ta weenigi waretu notikt pee kahda loti masa pulzina, kas preeksch leelà wairakuma ne buht newar deret par peemehru. Tam gan neweens nebuhs preti, ka krodsineeki un lauktirgotaji tiktu peewilkti pee pagasta maksajumeem. Lai to dara kaut kahdà wihsè, bet lai neapgruhtina leelo kalpu un pasineeku pulku. Kad amatneekus ari eerauga par turigeem wihreem, kureem waretu uskraut leelus nodokkus, tad loti maldahs. Es pats esmu amatneeks un pamatigi pasihstu amatneeku dsihwi. Ta daudzkahrt wehl gruhtaka par kalpa dsihwi. Loti reti atgadahs meem newar ztatutees. Leelakà dala pawada sawu dsihwi ar leelahm ruhpehm un puhlineem. Kà laiki ehrmoti pahrgrozahs! Senak mehdza weizinat amatneezibas attihstischanos uz laukeem, un tadehk dewa pagasta amatneekeem daschadas preekschteesibas, jo uz amatneekeem skatijahs kà uz semneeku attihstibas weizinatajeem; un tagad rodahs padoma deweji, kas doma, ka amatneeki jaspaida leeleem nodokkeem.

Kad spreesch par kalpu un amatneeku likteni, tad jaluhko ne wis uz neprezeteem puischeem, bet uz prezeteem wihreem, kureem daschkahrt prahws behrnu pulks. Tà ka saimneeki wiszauri mehdz buht prezeti, tad preeksch pareisa salihdsinajuma war nemt ari tik prezetus kalpus un amatneekus. Un ka scho dsihwe loti gruhta, tas redsams jaw no tam, ka leels puischu pulks aturahs no prezeschanahs. Tahda attureschanahs pee saimneekeem nekad naw peedsihwota. Kad prezetam kalpam waj amatneekam peeaug behrni, kas wehl paschi neka newar pelnit, pagasts tomehr jaw steidsahs prasit par teem galwas naudu. Kad nu familijas tehwam atgadahs reis nelaime, tà ka tas aiz slimibas waj ziteem zehloneem labi newar pelnit maisi, tad winsch zaur pagasta nodokkeem ahtri ween kriht neaismaksajamàs paradòs. Ir gandrihs wispahrigi peedsihwots, ka tahdi pasineeki, kas reis palikuschi paradà weena gada galwas naudu, turpmak nemaz wairs negrib maksat, tadehk ka parads palizis pahrak leels un tam wairs naw zeribas, to pa wisam beldet. Tad skreen pee daktereem pehz wahjibas sihmehm, tad slehpjahs un dsihwo bez pases pa weseleem gadeem.

No wiseem teem, kas uz pasehm dsihwo pilsehtàs, retam kam buhs bijis kaut kahds labums no sawa pagasta un wina eestahdehm, bet gan wiseem pastahwigi maksajumi. Es tahdà wihsè 26 gadus pastahwigi esmu maksajis pagasta nodokkus, bet no tahm ne-esmu it ne ka baudijis. Un tà eet gandrihs it wiseem, kas pateesi maksataji. Ja pagastam reis zaur kahda pasineeka slimibu un slimnizu rehkineem zelahs pahrakas isdoschanas, tad tas noschehlojams, un tam waretu lihdset zitadà wihsè, proti, kad nosazitu, ka par slimneekeem buhtu jagahda tai pilsehtai, kurà slimneeks dsihwojis, wismasak kahdu nosazitu laiku. Tahdai kahrtibai buhtu ari tas labums, ka tad waretu atzelt pases naudu. P. Br.

Politikas pahrskats.

Sihmejotees uz Bismarka 70. gada dsimschanas deenu un uz wina 50. gadu amata swehtkeem, tika pa wisu Wahziju lasita nauda. No schihs naudas sakrahjuschos kapitalu nodos Bismarkam, lai winsch pats nosakot, kahdam mehrkim par labu nauda isleetajama. Schim brihscham kapitals sneedsahs lihds 1,20000 marku (2 marki pehz tagadejas naudas zenas lihdsigi 1 rublim). Salasitais kapitals, kura pahrwaldischanu usnems pats Bismarks un pehz wina nahwes wina mantineeks, tiks noguldits uz augleem, no kureem tikschot palihdsiba sneegta jauneem eerehdneem, kas augstskolàs isglihtojuschees un skolotaju atraitnehm.

Par Wahzijas buhschanahm runajot ar japeemin, ka Spanijas waldibai nemaz naw pa prahtam, ka Wahzija peesawinajusehs Karolinu salas (Leelajà Okeanà). Jaw daschas ahrsemes awises naids, bet schahdas sinas pahrspihlatas, karsch tamdehk ne-izzelsees Wahzijai ar Spaniju. Tomehr Spaneeschu tauta loti sadusmojusees uz Wahzeescheem, tà par peemehru Madridas pilsehtà Spaneeschi israhdijuschees tahdi draudoschi, ka tureenes polizijai wajadseja kertees pee stingrakeem lihdzekkeem, lai waretu Wahzijas suhtneezibu Madridè apsargat pret sa-ihguscheem Spaneescheem.

Par Franzijas weetneeku zelschanas zenteeneem un zihnineem schim brihscham nekahdas skaidrakas sinas naw pasneedsamas, tikai leekahs, ka republikaneeschu un Gambetas peekriteju partijahm buhs masak panahkumu neka tas bija isgahjuschà reisà.

Ahrjuhru politikas leetàs Italija deesgan mehreni isturahs, sihmejotees uz Wahzijas darboschanos Italijà sakams, ka tagad Italijà weselibas sinà wislabakà kahrtibà, par breesmigàs slimibas eeweeschanos naw neko ko ruhpetees, tapehz ari zerams, ka leelee rudens munsturi bez kahdas trauzeschanas un kaweschanas tiks notureti.

Beigàs mums wehl japeemin Sudanas nemeeri. Kà Egiptes awises sino, tad minetee nemeeri wairojotees. Tà par peemehru Dongola tikuse eenemta no 4000 derwischeem, kas sew apgahdajuschees 7 leelgabalus un wajadsigos zitus schaujamos rihkus.

No Aleksandrijas teek sinots, ka nekahdas droschas zeribas ne-esot, ka Turzijas sultans suhtischos kahdu leelaku kara-pulku, kas lai izzehluschahs jukas Egiptè westu kahrtibà. Jaw toreis, kad nemeeri sahka izzeltees Egiptè, Bismarks dewa sultanam padomu, lai aizsuhtot uz Egipti karaspehku no kahdeem 30,000 wihreem, jo zitadi Angli par daudz sahkschot eemaisitees Egiptes leetàs. Kad toreis sultans to nedarija, tad tagad wehl masak zeribas uz tam, ihpaschi kad wehl eewehro, kahdà buhschanà tagad atrodahs Turzijas kara-pulki.

Franzija. Laiks atmetees wehsaks un zaur to weselibas stahwoklis palizis Marselà sliktaks, lai gan domaja, ka karsts laiks koleras isplatischanos wairak paweizinot. Senak mira zaurmehrà 50 zilweki par deenu, bet beidzamà nedelà mireju skaitlis wairojees uz 62. No zitahm Franzijas pilsehtam, kur kolera plosahs, nahk labakas sinas.

Serbija. Belgrades pilsehtas galwa apzeetinats un nodots teesahm, tapehz ka ar ministeriju strihdedamees leetajis nepeeklahjigus wahrdus.

Persija. Draudsiba starp Persiju un Wahziju pastahwigi peenemahs. Pehrn Wahzija suhtija suhtneezibu uz Persiju, schogad atkal Persija uz Wahziju.

Ekschsemes sinas.

Baltijas skolotaju seminarijas pahrweschana uz Kuldigu, kà mums sino, notikschot 1. janwarì 1886. gadà. Ar scho semestri skolotaju skaits pawairots no 4 uz 5.

No Latwijas un Igaunijas robeschahm Igaunu laikraksts beeschi dabu lasit eepreezinajoschas sinas par abu tautu labo satizibu. Kad Igauni ko israhkojot, tad Latweeschi schahdus israhkojumus pabalstot ar sawu apmeklejumu un Igauni tà pat apmeklejot Latweeschu israhkojumus. Tà ne sen Omulòs (Ehrgemes draudzè), kà „Eesti Postimees" raksta, israhkojuschi konzertu sawai pagasta skolai par labu un scho konzertu ihsti [illegible] tiziba starp abahm kaiminu tautahm gluschi dabiga un tadehk par to japreezajahs.

Kahds brihdis Katlakalnà. Jaw sen biju ilgojees redset Katlakalnu un apmeklet scho weetinu, kur Latweeschu labdaris, Merkels, pehz zihnimu pilna muhscha atdusahs; bet kad gribeju sawu nolukku ispildit, tad man gadijahs katru reisi schkehrschki zeklà. Julija mehnescha beigàs biju darischanàs pee Bischu muischas un nu gribeju sawu paradu nolihdsinat t. i. apmeklet Katlakalnu, kas schoreis ar' man pilnigi isdewahs. Gahju no Bischu muischas kahjahm, zelu prasidams, kamehr nonahzu pee Katlakalna basnizas. Tur uz kahda benka atpuhsdamees, wareju basnizu un wisu apkahrtni labi apskatit. Basniza ir masa, astonikantigi, jeb labaki sakot apaki buhweta, ar apaku, saku bleka jumtu, kas pehz katla isskatahs, un atrodahs Daugawas tuwumà, preeschu paehnà, uz jauka kalnina. Tur redz wezo Daugawu ar winas sakeem lihtscheem un plawahm; tur kriht azis glihti buhweta, kokeem apstahdita skolas mahja un kapsehta; tapat netruhkst ari restorazija jaukà preeschu meschmalà, kur Rigas beedribas nereti notura sawus sakumu swehtkus. No basnizas gahju uz kapsehtu. Wahrti bija patlaban walà. Eegahju kapsehtà un pehz ihsas apskatischanahs, nehmos usmeklet Merkela kapa weetu, ko ari pehz neilgas mekleschanas atradu. Leels, kahdas 5—6 pehdas augsts, dabigs, melns, turpat iz Daugawas krasta nemts akmins sedz muhsu zeenijamà Merkela kapu, kas jaukà koku paehnà atrodahs. Uz akmina mass seltits krustinsch un tafele ar schahdu usrakstu:

Garlieb Helwig Merkel
21. oktobri 1769 — 27. aprilì 1850.

Par peeminu no pateizigeem Latweescheem zelts no Rigas Latweeschu beedribas 21. oktoberì 1869.

Kaps no ahreenes nerahda nekahdu leeku gresnumu; bet winu usskatot, mehs Latweeschi sajuhtam wina wehrtibu un nogrimstam dsilàs domàs. Tà ari es pee kapa stahwot atgahdajos Lehdurgas, Merkela schuhpla weetu. Tà ka nu Merkels ir dsimis Lehdurgas mahzitaja muischà, tad Lehdurgas labdarischanas beedriba, kura 1871. gadà kà dzeedaschanas beedriba tika dibinata, sauzahs par „Merkela beedribu," un to ar pilnu teesibu, jo weenigi Lehdurgas beedribai buhtu tas gods nest Merkela wahrdu. Bet deemschehl wehlaka laikà ir beedriba sawas domas grozijusi un sauzahs tà rakstòs kà wahrdòs weenkahrschi „Lehdurgas labd. beedriba." Merkela wahrds naw wairs usnemts statutòs. Schinì sinà pelna Lehdurgas beedribas pahrmetumu, ka naw strahdajuschi beedribas dibinataju garà un naw pratuschi Merkeli zeenat, nosaukdami beedribu pehz wina wahrda, ko gan dascha laba beedriba buhtu darijusi, kad winai buhtu tik ta teesiba uz to. No sawahm dsilahm domahm tiku trauzets zaur draudses skolotaja S. kunga tuwoschanos, kursch ari bija tik laipnis un mani usaizinaja apskatit basnizas eekschpusi. Kà jaw minets, basniza ir masa, apaka buhweta, weenkahrscha, bet patihkama; tik buhtu wehlejams, ka basnizas preekschneeki jeb Rigas rahte, kà basnizas patronata ihpaschneeze, ruhpetas par basnizas isgresnoschanu wismasak par eekschpuses isbaltinaschanu un nokrahsoschanu, jo seenas, greesti un benki ir stipri melni palikuschi un tapat altara galds ilgojahs sen pehz zeenigaka usskata. Gribeju ari ehrgeles apskatit, bet nebija wairs laika, jo twaikonis tuwojahs un bija ja-atstahj Katlakalns, kas man tomehr paleek labà peeminà. —st.

Majoru krogà apzeetinats 13 gadus wezs puika, kas it sewischki bij nodarbojees ar naudas sahdzibahm. Runà, ka wina mehtelis, tà sakot, bij isoderets 1- un 3-rublu gabaleem.

Zehsis. Fr. W. v. Bergmann kgs pahrdewis sawas Bluses un Meldera muischinas un Harmana semesgabalu senatoram un oberhofmeistaram grafam E. Sieversam par 22 tuhkst. rbl.

(„Widz. Gub. Aw.")

Iz Augstroses apgabala, Dikku draudzè, raksta „Ztgai s. St. u. L." par schahdu negehligu darbu, kas laikam pastrahdats aiz leelakàs mahntizibas un atgahdina wezlaiku burwju un raganu buhschanas: Nedelas diwas atpakal diwi Wehrsmu mahju pusgraudneeki abus sawus sirgus ganibàs

---

kajam kareiwam, sazidams: „Dser uz weselibu, brahl, Nikor Welitschak." — „Paldees, Juri Petrowitsch!" — „Ka Tu tahds domigs, kapteins Wuza?" wadonis greesahs pee kahda zita kareiwja. „Behdigi bez kautineem; wilks apehda manu peleko kehwi, tadehk wajadsetu sakaut kahdus Turkus, lai naudu waretu eegahdatees, ko sirgu pirkt!" kapteins Wuza atteiza. „Sultanam ir daudz naudas," wadonis sazija, „buhs deesgan preeksch mums wiseem. Un tu, Peter Stepanowitsch, tahds nolaidees . . . . Uzswelz labak malzinu iz manas pudeles, un usdzeedi manu pasihstama, mihko . . . .

Peters izdzehra wihnu un usdzeedaja kahdu sinamu Serbu kara-dzeesmu.

Kreewu ofizeers ar preeku un sinkahribu skatijahs uz scho pusmeschonisko karabildi. Kahdu gabalu no sapulzes winsch pamanija kahdu wihru, leelu no auguma, kas nemaz ne-eewehroja sapulzi, bet sita ko ar akmeni uz akmeni. Ofizeers tuwojahs winam un redzeja, ka winsch kal swinu un sit to preeksch lodehm. „Deews palihdz!" ofizeers sazija. Serbu kareiws atskatijahs atpakal un atbildeja: „Paldees!" — „Ko strahdajat?" — „Taisu lodes preeksch Turku galwahm!" — „Leet tatschu weeglaki un labaki?!" — „Bet kur lai dabu tahdas eeriktes?" — Serbu kareiwis atbildeja, „bet ta jaw weenalga, ja tik swins flintè!" Taì paschà brihdì Juris Melnais peenahza pee loschu-kaleja un pudeli padewis, peesihmeja: „Uz weselibu, duhschigais Haiduk Welko!"

Te uz reis wakts, kas stahweja uz pakalna, eeswilpahs un wisi kehrahs pee eerotscheem. „Turki aiz mescha!" winsch kleedza: — „Paldees Deewam!" Serbi issauza par atbildi. Waktneeks isschahwa un aizdedzinaja sapahm appihtu muzu. Duhmi pazehlahs un staba weidà kahpa pret debesim; drihzumà ari zitàs kalnu starpàs bij redzami duhmu stabi, (jo tee bij ziti Serbi, kas tur uguni kurinaja). „Muhsu beedri neguk," Juris Melnais sazija. „Redzeet, ka mehs gatawi sanemt Turkus," winsch sazija uz ofizeeri. „Mehs preezajamees par scheem weeseem, lai tik nahk muhsu kalnòs;" warbuht ka kautinsch; buhtu labaki, ja Juhs eetu mahjàs!" — „Mahjàs?" ofizeers eesauzahs, ne, Kreewi nemihk no tahleenes skatitees uz kauju. Es Juhsu weesis, un kautinsch man uzzeenischana.

Iz Kreewu walodas Latwiski atstahstijis
Kruhminu Teodors.

Teika par Dobeles wezo pili.

Leepajas juhras-brauzejs Krastols, reis dehl pretlikumigas konterbandes eeweschanas, tika sakerts un zeetumà eeslodzits; kur winsch wisu sawu mantibu saudeja, ka dzihwiba tikpat kà sara galà karajahs.

Reis winam laimejahs iz zeetuma izbehgt, bet kur lai nu kehg?! Mantas naw, drahnu naw, „mana dzihwiba ir tikpat kà juhrà krituse!"

Tà nu Krastols par beenu gahja slehpdamees par labibas laukeem, tikai par nakti gandrihz bij droscha eeschana. Wina ustura bija weenigais sirni, burkani un ahboli, ko slepus zitu druwàs atrada. Tà kahdu nakti Krastols nonahza pee wezahs Dobeles pils, jo pilsehtà rahditees nedrihksteja, ko bez naudas pilsehtà lai dara! Tadehk eelihda wezajà pilì, ufnekleja sausu kaktinu un likahs gulet, jo bija gauschi peekusis.

Ap pusnakti winsch teek modinats, no bailehm pahrnemts, nobijees domaja, ka nu kehreji klaht. Par brihnumu sew preekschà redseja wezu sirmgalwi stahwam, ar leelu baltu bahrdu, kursch skaidrà Wahzu walodà winu tà usrunaja:

Mihkais dehls, nebihstees, mehs schinì pilì dsihwojahm ar sawu wezu tehwu, kursch man aizsleedza prezet to, kuru es mihleju, tadehk to schinì kambarì eeslodzinu, kursch tad pehz kahda laika tè bada nahwè nobeidzahs. Nu gan apprezeju to, kuru tik daudz gadus biju mihlejis; mums peedzima dehls, ko mahte gauschi mihleja un it gauscham izlutinaja. Mans dehls nu usauga par newaldamu nebehdneeku, manu krahjuminu reis gribeja ar waru peesawinat un tad pee eenaidneeku pulkeem aizbehgt. Kad winam to neatkahwu, tad kahdà deenà, kad deenaswidu guleju saldà meegà, schinì manà kambarì eenahzis, winsch mani noschnaudza, un tad wisas malas izmeklejis, mantu neatrasdams, aizbehdza pee eenaidneekeem, manu pili nododams. Pehz tam eenaidneeki pili gluschi izpostija; manu naudu tomehr neatrada. Tadehk luhdzu Tewi, mihkais zilweks, paglaba manus kaulus peenahzigi un aproz tur pee pilsgala loga, apaksch bijuschà altara, kur ari mana tehwa kaulus atradisi; pa kreiso roku, apaksch platà, glumà, kaltà pleena, 2 pehdas semè, atradisi paleelu lahdi ar spposcheem dukateem; dukatus wari par algu paturet, jo tee jaw tur guk 165 gadus; naudaslahdè salasi muhsu kaulus un tad aproz taì weetà apaksch altara, jo no ta laika mums naw naktsmeera, bet katru nakti ap pulksten 12 ap pili jastaiga, eekams muhsu kauli teek kahrtigi;paglabati.

Kad gaiti pilsehtà sahka dzeedat, tad sirmgalwis, kà weesuls, zaur wiseem muhreem skreedams, pazuda.

Krastols pehz saules lehkschanas, kad saule sahka sobus zildit, pamodahs. Pamodees, itin domigs pils laktà nosehdahs. Wisu pirms par pagahjuschas nakts atgadijumu pahrdomaja; wej murgi jeb pateesiba; peezehlees, pirms wisapkahrt luhkojees waj droschà weetà, gahja pee upes nodzertees, lai gan wehdars sawu peenahkumu nepazeeschami pagehreja.

Mekledams pehz kahda eerotscha ar ko rakt, tas par laimi pilskakta sahlè eeraudzija wezu saruhsejuschu schkipeli, nu raka un raka tanì weetà, kur bij gulejis; pehz kahdas zetortdakas stundas jaw usraka weenu kahjas stilbu, pehz tam otru, kamehr wisu wesel skeletu usraka. Nu israhdijahs wiss atgadijums gandrihz par pateesibu. Tadehk mehginaja rakt taì weetà, kur pilsbasnizas altaris atradahs.

Pehz stundas razeena usgahja glumo pleena akmeni, taisni tà, kà kehms bij stahstijis. Pleenis bij gan smags, bet wisus spehkus sanehmis, ar mokahm uzzehla stahwu un raka atkal; tè ari parahdijahs kahds sen satruhdejis zilweka gindens; nu atkal kahdu brihdi atpuhtees, raka pa kreiso roku, kur domaja naudas lahdi. Pehz brihtina lahdes stuhris parahdijahs; nu schigli wisu kasti usraka.

(Turpmak beigums.)

Kà kodes war aizdzihst.

Pret kodehm par loti derigu lihdzekli israhdijuschees kanepu seedi. Nopluhktos seedus wajaga iskaltet un tad sargajamàs drahnàs jeb zitàs weetàs eelikt, zaur ko tur kodes nekad ne-eemetisees. Daudzas dzelszeku beedribas kanepu seedus izleetà, lai issargatu pirmo klasschu mihkstos sehdeklus no kodahm.

atrada breesmigi sagraisitus galwâ un kaklâ, tà ka nabaga lopini zeetas baribas newareja ehst, bet pa ahrstejamo laiku bij jadsirdina miltu uhdeni. Lihds ar to weenam no pusgraudneekeem bij nosudis otrais sirgs, ko nu domaja nosagtu no ganibahm. Pagahjuschàs nedelas beigàs nosuduscho sirgu atrada meschâ, netahlu no tahs weetas, kur bij pastrahdata augschminetà negantiba. Sirgs bij sagreests gabalòs, kà meesneeki mehdj sagraisit nokautu lopu, bet ar to starpibu, ka wis nebij nodihrats. Wisas dakas turpat atradahs, isnemot sirdi un asti, ko abas tumsonu meesneeks laikam panehmis lihds, kà sawam noluhkam wajadsigas. Jadomà, ka abi pirmee sirgi, ko burwis bij gribejis nokaut, tam isbehguschi, pehz kam trescho eewedis meschâ un tur sawu nodomu isdarijis. Sirga ihpaschneeks pilnigi pahrleezinats, ka negehliba naw pastrahdata aiz atreebschanahs; jo winam ne-esot neweena eenaidneeka.

Smiltenê 3., 4. un 5. augustâ bij semkopibas isstahde, ko war eeskatit par labi un kreetni isdewuschos. Isstahdamo bij pawisam 300 numuri, to starpâ ap 40 ragulopu un 60 sirgu. Mahzitajs K. Kundsina kgs isstahdi atklahja 3. augustâ pulksten $^1/_2$11 preeksch pusdeenas. Pulksten 1 Widsemes sozietete notureja atklahtu sapulzi. Runat runaja wahzifki un latwiski un pahrspreeda jautajumus par sirgu audsinaschanu un linu kopschanu. Swehtdeen 4. augustâ, kur Smiltenê ari bij bihbeles swehtki, isstahde kluwa apmekleta no wairak ne kà 4000 personahm. 5. augusta preekschpusdeenâ uz Zehsu leelzela bij sirgu wilkschanahs, pee kam pirmo goda-algu (40 r.) dabuja Jaun-Laizenes J. Silamikits par sawu 6 gadus wezo ehrseli, kas wilka pahri par 32 birkawahm. Tani pat deenâ pasludinaja peespreestàs goda-algas un Smiltenes-Palsmanes-Aumeisteres-Gaujenes semkopibas beedribas preekschneeks, mahzitajs K. Kundsina kungs, slehdsa isstahdi, augstu laimi issaukdams Widsemes semkopibai. Augstakàs goda-algas (harmoniumu, ko bij taisijis kahds Rubenes semkopibas beedribas lozeklis un ko dahwaja Rubenes semkopibas beedriba, un hekseku maschinu, no Rujenes beedribas) dabuja: pirmo M. Danzis, Jaun-Bilskas Brutulu ihpaschneeks, par daschadeem audumeem un pascha rakstiteem tepikeem, un otro — Launekalna Kahpinu gruntneeks Kahkars, par 3 gadus wezu Anglu bulli. Bez tam isdalija 6 sudraba un wara medalus, 62 diplomus jeb usslaweschanas rakstus un 155 rbl. naudâ (24 isstahditaju starpâ). (B. W.)

No Leel-Behrses pagasta. Pirmdeen, 15. julijâ schè usnahza pehrkona gaiss ar waremu krusu. Krusa bija, leelaka ne kà pupas. Pehz pabeigta negaisa seme bija it balta apklahta, un darija saukumu prahwu. Gan wisur tahds negaiss nebija peedsihwojams, bet tikai kahdâ, gandrihs trihs werstes platâ strihpâ. Rudsi, tikpat neplautee, kà ari nopłautee statenòs, tapa wareni sakulti, tà ka wairak kà sehkla uz semes atradahs. Ari wasarejs, wiswairak sirni, netapa saudsets. — 24. julijâ sahka bez pehrkona gaisa wareni liht, tà ka ap wakaru leelu leelee pludi sazehlahs, ka pat dascha, lejâ atrodoschâ ehka labu dalu uhdenî atradahs. Seens tapa dascham aiswisinats leelakâ uhdenî tahlu projam, kas atradahs upmalâ un strautòs, ka maj ko wareja sakert un no uhdens isglahbt. Ahbolinsch pulkeem aisgahja bojâ. Roschu kartupeku laksti zaur tahdu leelu, pastahwoschu slapjumu sahk dseltet. Uhdens Behrses upê gahja kà pawasara pluhdu laikâ. Rudsi un kweeschi sahk salot ne ween wahrpâs, kas pee semes, bet saki afni redsami ari wahrpâs, — statenu galòs. Maise nebuhs wisai breediga. (L. A.)

No Peipus ezara malas raksta „Walgusam", ka tur Mekses zeema robeschâs esot kahds leels akmens, kursch teekot dehwets par „Jahna akmeni", tadehl ka pehz kahdas wezas teikas apustuls Jahnis tur tuwumâ esarâ masgajees un uz akmena sehdedams schahwejees. Mahnizigee laudis tadehl tiz, ka akmenam esot dseedinaschanas spehks. Jahnu deenâ daudz lauschu apmeklejot akmini un zerot zaur to tikt swabadi no wisadahm slimibahm un kaitehm.

Trepu pagastâ, Gaujenes dr., barona L. Wolffa mantineeki pahrdewuschi 3 semneeku zeematus, kopâ $97^3/_4$ dahld. leelumâ, par 15,100 rbl., t. i. dahlderi zaurmehrâ par $164^3/_4$ rbl.

Jelgawas pilsehtas gwardijas karogs sadega lihds ar Schirtenhefera teatri. Tagad nu eekschleetu ministers tai atkahwis, eegahdatees jaunu karogu.

Bauskâ par Muhses upi pee Muhru kroga bij nodomats taisit plostu tiltu; bet tà ka tas ir pilsehtas robeschâs, tad Kursemes gubernas rihkotaju kommisija schai leetâ ar rakstu bij greesusehs pee Bauskas pilsehtas domes. Bauskas dome nu sawâ sapulzê 19. junijâ 1885, uz waldes preekschlikumu, nospreeduse, projektam nepeekrist, bet pretotees. Kahdi pamati un zehloni scham spreedumam, tas deemschehl oficieli naw tizis sinams.

No Dsirzeemas. Dsirzeemas meschs peeder Enguru krona mescham un stahw sem E. meschakunga pahrwaldes. Beidzamâ laikâ sche isdalija 36 isdeenejuscheem saldateem mescha semi, katram pa 9 puhraweetahm, kuru teem nahkamâ pawasarî atdos leetoschanâ. Dsirzeemas saimneekeem un dascheem kalpeem atrodahs daudz plawu gabali zitôs Engures leelmeschòs; beidzamâ laikâ tee nahkuschi uz domahm, tos ismainit pret Dsirzeemas mescha semes gabaleem. Weetigais meschakungs ir pilnâ meerâ un loti wehlahs schahdu isnahkumu. Ja tas tà notiks, tad Dsirzeemas kronis, wina jaukee osolu pakalni, paliks par tihrumeem. — Ari romantigais Koltera kalns, kursch atrodahs starp D. muischu un K. mahjahm, pasaudehs sawus kuplos osolus un paliks par bailigu kehmu, nedodams nekahdu atspirdsinajoschu paehni noguruschàm zelineekam. Schis kalns ir dischani no dabas apbalwots, wisapkahrt ar tik stahweem krasteem, ka tam tik no weenas puses weeglaki war peekluht. Deenwidus rihta pusê zaur 3—4 pehdas dsileem krasteem, gaw K. kalna kahjahm, lauschahs straujà Jahnu upite, istezedama no D. muischas esara. Kalna wirsotne buhs lihds 10 puhraweetu leela, bet loti nelihdsena; daschas aisas istek Jahnu upitê, kuras kokeem katrâ pusê pahrklahtas un isskatahs kà tumscha ala, kokeem un salumeem puschkota. Koltera kalns stahw sakarâ ar wakarpusê esoscho un lihds Dsirzeem muischas steepjoschos Sweedrukalnu. Sweedrukalns sawu wahrdu dabujis no tam, ka tur senlaikôs Sweedru karapulki, Kursemi pahrstaigadami, lehgerî stahwejuschi. — Koltera kalna rihta pusê, pee K. mahjahm, istek no kalna awots, kura uhdens loti bagats mineralu weelahm, un tadehl loti garschigs un slawens dserschanai.

Skrundeneeki, kà „Heimathei" raksta, nodomajuschi pee sewis, Krona-Skrundâ, eetaisit meesinu. Wini lasot parakstus no tahdeem, kas apsolahs tur pirkt gruntsgabalus preeksch namu buhweschanas. Kahds kaiminu muischas ihpaschneeks weens pats parakstijees uz 20 gruntsgabaleem (katru 1 puhrweetas leelumâ). Jt ihpaschi ruhpejotees preeksch tam kahds jauns zensigs ahrsts, Dr. S., kas pats esot no tureenes apgabala un nu peenemts par weetigo krona pagastu ahrstu.

Somija. Kiwuwesas draudsê, kà „Helsinforsas deenas lapa" raksta, notizis breesmigs slepkawibas darbs. Tur kahdas semneeku mahjas saimneeze jaw wairak gadus wahrguse uz slimibas gultas un winas wihrs pa tam mihlinajees ar kalponi. Newaredami sagaidit saimneezes dabigo nahwi, abi noprahtojuschi winu nogalinat. Slimà saimneeze nejauschi dabujuse dsirdet winu nodomu; tadehl norunatâ nonahweschanas deenâ wina kahdu sehnu peelabinajuse, lai tas aiz krahsnes passlehpjahs un tà launo darbu redsetu. Drihs pehz tam abi slepkawi eenahkuschi; saimneeks panehmis nasi un to slimai saimneezei sem paduses eeduhris sirdî. Asinis eetezinajuschi kahdâ trauka un aisnesuschi. Tad duhrumu saschuwuschi un lihkam usgehrbuschi baltu kreklu. Saime wakarâ pahrnahkot atraduse saimneezi gultâ nomiruschu. Saimneeks nekahwis lihki masgat, tadehl ka ta deenu agraki bijuse pirtî. Bet pirms lihka paglabaschanas sehns, kursch slepkawibas darbu nosakatijis, to pastahstijis pagasta preekschneekam un tas kapsehtâ lihki sagaidijis un apskatijis, zaur ko slepkawiba nahkuse gaismâ, un abi laundari tikuschi apzeetinati.

Par Pleskawas skolahm raksta „Balsei": Widsemes kaimineete, Pleskawas guberna, sen jaw eeweetojuse sawâs robeschâs daudz Latweeschus. Ihpaschi tee, kuri uz dsihwi apmetuschees preeksch kahdeem gadeem un spehjuschi eekultees mantâ, it sparigi zenschahs skolot sawus masinos un mehgina eedabut tos gubernas-pilsehtas skolâs. Kà jaw saprotams, wisas mahzibas un sinaschanas schinis skolâs pasneedz Kreewu waloda. Pleskawâ atronahs: Kadettu korpus, gubernas gimnasija, realskola, garidsneeku seminarija, skolotaju seminarija, mehrneeku skola, pilsehtas skolas, seeweeschu gimnasija, skola garidsneeku meitahm u. t. j. pr. Bez schahm augschâ minetahm skolahm peeminam sche ari Sw. Jekaba basnizas meitenu skolu ar Wahzu mahzibas walodu un Sw. Jekaba swehtdeenas skolu ràpat ar Wahzu mahzibas walodu. Pehdejo apmekle pat daschi Latweeschu behrni, bet neprasdami lasit ne pat sawâ waloda, wini tur nobaschijahs un welti nokawe laiku. Paschôs basnizas pahrskatôs atronahs tas spreedums, ka Latweeschu un Igaunu lozeklu behrni atronotees wisleelakâ, paganeem lihdsigâ nesinaschanâ. Igauni dibinajuschi preeksch kahdeem gadeem kahdâ ar Latweescheem kopâ zeltâ namâ pee Jahna eelas skolu. Latweeschi ari gan nebuhtu bijuschi kuhtri schinî sinâ, ja nebuhtu bijis janodausahs ar daschadu schkehrslu nowehrschanu. Jazer, ka tee lozekli, kurus uz rudeni draudse zels basnizas domê, prahtihs weizinat scho leetu un pildihs leelo robu, par swehtibu leelakai dalai draudses lozeklu behrnu, jo pehz nosazijumeem is Petrapils ari Latweeschi dabujuschi teesibu, zelt basnizas domê lozeklus is sawa widus, kà tas jaw sen peenahzahs. Ja tee pee Sw. Jekaba basnizas draudses Latweescheem, tad jaw gan zerams, ka Latweeschi tiks pee basnizas puisenu skolas tapat, kà Wahzu draudses lozekli tikuschi pee sawas tagadejàs basnizas meitenu skolas. Jo leelas zeribas Latweeschi leek ari uz tam, ka wini Pleskawâ dabuhs sawu Latweeschu mahzitaju, kà to wineem apsolija jaw pehrn rudenî generalsuperintendents Laalanda kungs.

Peterburgâ, 7. aug. „Now. Wr." leezina, ka sinojumi par skahbi, kas Kreewijâ zaur leelo sausumu labibas laukeem padarita, esot pahrspihleti. Isnemot daschus nowadus, labibai buhschot wideja rascha, bet breedums loti labs.

Eekschleetu ministerija, kà „Now. Wr." sino, tagad sahkuse sawahkt statistiskas sinas par ahrsemneeku eenahkschanu Kreewijâ un par winu eestahschanos Kreewu pawalstneezibâ. „Now. Wr." jaw pasneedz daschas sawahktas sinas. Tà par peem. 1883. gadâ 5000 ahrsemneeku eestahjuschees Kreewu pawalstneezibâ, un winu pulkâ bijuschi 4000 Wahzeeschi is Wahzijas. Pagahjuschâ 1884. gadâ Kreewu pawalstneezibâ eestahjuschees 11,000 ahrsemneeku, kuru pulkâ 8000 Wahzeeschi. Schinîs skaitlôs minetu ahrsemneeku familijas ne-esot lihdsskaititas. Bet bez scheem ahrsemneekeem, kas eestahjuschees Kreewu pawalstneezibâ, Kreewijâ sanahkuschi loti daudz zitu ahrsemneeku. Kreewu awise aprehkina, ka Kreewu Polijâ ween schim brihscham dsihwojot 400,000 ahrsemes Wahzeeschu. Tahda leelska ahrsemneeku eenahkschana daschâ sinâ esot atsihstama par nederigu. Taî paschâ laikâ, kad Wahzija is sawahm robeschahm israidot Kreewu pawalstneekus (jaw esot israiditi 32,000), Kreewijo newarot skatitees weenaldsigi uz sawu reetruma gubernu pahrpluhdinaschanu zaur Wahzeescheem. Awise zere, ka jaunsawahktàs statistiskàs sinas tikschot isleetotas preeksch kahda jauna likuma jeb jaunas waldibas pawehles, zaur kuru Wahzeeschu eenahkschana Kreewijâ turpmak buhschot aprobeschota.

Uz eekschleetu ministerijas pahrwaldneeka nosazijumu wisi kugi, kas Rigas ostâ atbranktu is Franzijas Widus juhras ostahm, weselibas sinâ stingri japahrrauga un tahdi kugi, kureem koleras sinâ naw tihra patenta, naw eelaischami muhsu ostâ.

Maskawâ stipri plosotees pee zilwekeem asins sehrga, ar ko jaw pehdejâ nedelâ saslimuschi 327 zilweki. Ar scho sehrgu jaw daudzi esot nomiruschi.

Kasanas gubernâ julija mehnesî isdedsis meschs 800 desetinu leelumâ.

Sibirijâ, Tobolskas gubernâ, 5. junijâ bijuse stipra sala, kas wisus augus nopostijuse un tekoschs uhdens aissalis. Ari kahda seewina Kurganas aprinki nosalnuse.

Is Rigas.

Austras domes mehneschu sapulze, zeturtdeen 1. augustâ. Korrespondent-rehdzers P. Bornholdt kgs sinoja par beedribas kugu darboschanos schahdi:

1) Barka „Atalanta" pehz 40 deenu zela 10. julijâ no Wilmintonas nonahza Wolgastâ un no tureenes, pehz lahdina atdoschanas, 27. julijâ ar lastu isbrauza uz Rigu. No schejeenes kugis ar apschu malku nofraktets brauks uz Gluschestri, Anglijâ. Frakts ap 4250 rubku.

2) Trihsmastu schoners „Aurora" no 7. julijâ atrodahs Trangesundâ (Somijâ) un eenem koku lahdinu uz Midlesbro. Frakts 25 schillinu par standartu jeb ap 2100 rbl.

3) Barka „Auseklis" 7. julijâ nonahza Kardijâ, Anglijâ, un eenehmuse ogli lahdinu, 23. julijâ isbrauza uz Aspinwalu, Amerikâ. Frakts — 20 schillinu par tonnu jeb ap 7000 rbl.

4) „Jupiters," no Bahias Blankas nahkdama, 15. julijâ peestahjahs pee Sw. Tomas salas, kur dabuja ordri, eet uz Pensakolu.

5) Barka „Pehrkons", no Rigas braukdama, 14. julijâ nonahza Bordô, Franzijâ, un tagad eenem pitpropsu lahdinu uz Kardifu. Frakts — 5 schillinu 6 pensi par tonnu, jeb ap 1200 rbl.

6) Barka „Kolumbus," no Rigas braukdama, pehz 26 deenu zela, 20. julijâ nonahza Roschforâ, Franzijâ.

7) Barka „Trimpus" 26. julijâ isgahja no Mobiles, Amerikâ, uz Dortrechu, Hollandijâ.

Trihsmastu schoners „Austra" Antwerpenê peelahdets uz isbraukschanu uz Boka de Riatschneln (Buenos-Ajres). Frakts ap 6000 rbl.

Kafeeris Berga kgs sinoja par beedribas kafes stahwokli: 1. julijâ wiss beedribas dalibas-sihmju kapitals bijis 219,891 rublu; julijâ peenahzis 450 rublu, tà ka 1. augustâ wiss dalibas-sihmju kapitals bijis 220,341 rbl. leels. Skaidrâ naudâ kafê esot 1,478 rbl. un Latweeschu amatn. palihds. beedr. krahschanas kafê noguldîti 2000 rubli. — Preekschneeks K. Kalnina kgs sino, ka ar kugu buhwetajeem Putninu un Sommeru Majorôs noslehgts papildinoschs sihgums, pehz kura wineem teek atwehlets, kugi buhwet ar 140 pehdu garu kihli (t. ir 10 pehdu garaku, ne kà kontraktâ noteikts), par ko Putnina un Sommera kgi dabuschot jewischku atlihdsinajumu, un proti, par ik katru reg. tonnu, kas pahri par 410 reg. tonnu, pa 50 rbl. Ar kuga buhwi Wentspilê tagad, kà zerams, ahtraki eesot uz preekschu. Uz tureeni schajâ leetâ nosuhtiti domneeks M. Balodis un kapteins M. Kuhlis.

Uz Rigas-Tukumas dselszela, peektâ werstê no Rigas, swehtdeenas wakarâ pahrbraukts glihti gehrbees wihrs, ar slinti kaklâ. Wehlak israhdijahs, ka nelaimigais bija Georgs Schuttenbachs, pakmeistars Weifa naglu fabrikâ, kà „B. W." dabujis sinat. Nelaikis atstahjis seewu ar trihs nepeeauguscheem behrneem.

Atrastas zilweka atlekas. 7. augustâ kahds sehns, gribedams Grahwju muischâ, masâ Lehger-eelâ Nr. 3, Hermana Schönfelda nama sehtâ meetu eespraust semê, atrada, trihs pehdas dsili, eepuwuschu zilweka galwas kausu un zitus kaulus. Atrastee lihka atlikumi tapa apglabati Martina basnizas kapsehtâ.

Gaudenums. 7. augustâ, ap pulksten 10 no rihta, pilsehtas aptihrischanas-kantora kutscheers, pee Jutschkalna peerakstitais Sihmans Osols, 26 gadus wezs, nokrita zaur pascha neusmanibu no muzas un pahrlausa pee tam muguru. Osolu aisweda tulin uz pilsehtas slimnizu preeksch ahrsteschanas. Pehz pilsehtas slimnizas ahrsta domahm, wina dsihwibai draud breesmas.

Isnukschana. 7. augustâ, pulksten 4 pehz pusdeenas, Maskawas Ahrrigas pahrwaldes zeetumâ atrodoschos arestantus: Schaulu semneeku Aleksandri Gorelowu, kuru apzeetinaja 6. augustâ un eelika zeetumâ, tapehz ka tam nebija pases un nebija brihw Rigâ usturetees un saldata dehlu Schihdu Jankeli Lewu, kursch bija apzeetinats, tapehz ka no ta domaja, ka tas isdarijis sahdsibu, — islaida, uz winu luhgschanos, is zeetuma istabas uz nomali, kas atrodahs zeetuma telpu koridori; durwis, zaur kurahm is ta pascha koridora war iseet sehtâ, koridorî uz wakts stahwejuschais gorodowojs Jakobs Bebris ar bleka numuru 148 bija atstahjis ne-aisslehgtas; to pamanijuschi, arestanti Gorelows un Lews, atwehra durwis, pahrskrehja pahr pagalmu un pahrlehza pahr kaimiņu namu sehtahm. Kaut gan preeksch behgtu apzeetinaschanas tuhlin spehra wisus sokus, kahdi ween bija eespehjami, tad tomehr behgli lihds schim wehl naw atrasti. Par arestantu isnukschanu isnekleschanas pristaws Taube wed isnekleschanu. (R. P. P. A.)

Apzeetinats saglis. Slepenâ polizija dabuja sinat, ka Ahrrigas Kalku eelâ Nr. 54, „Kreewina" eebraukschanas weetâ apmetees kahds neustizams wihrs, kursch no laukeem eebrauzis ar sirgu; uz augschmineto sinu slepenâs polizijas agents dewahs uz mineto eebrauschanas weetu, lai pahrleezinatos, waj schi sina ari pateesa, un pahrleezinajees, ka augschminetais wihrs teescham pahrdod par lehtu zenu sirgu ar rateem, ar kureem tas atbrauza Rigâ, eelaidahs tamdehl ar winu sarunâs dehl mineta sirga pirkschanas, un ar scho aisrunu aiswilinaja to pee slepenâs polizijas preekschneeka, kur to apzeetinaja. Apzeetinatais isteiza eesahkumâ, ka to sauzot Jahni Silinu un ka tam neesot legitimazijas; bet pahrmeklejot pee ta atrada notezejuschu pasi, kas isdota no Waltenbergas pagasta waldes uz Jahni Aaga wahrdu, pehz kam apzeetinatais isteiza, ka schi pase peederot winam un ka to nesauzot wis par Jahni Silinu, kà tas eesahkumâ isteizis, bet par Jahni Aagu; tomehr tas pastahweja pee tam, ka sirgs un rati ne-esot sagti, bet peederot winam pascham. Beidzot, pehz ilgas peerunaschanas, minetais wihrs isteiza, ka tas ratus un sirgu nosadsis nakti no 7. uz 8. augustu Widsemes gubernâ, Walmeeras aprinkî, Alojas mahzitaja muischâ, un proti: sirgu no plawas, bet ratus no sehtas; sirga un ratu ihpaschneeka wahrda nesinot. Nu winsch, lihds ar sagto sirgu un rateem, ir nodots Peterburgas Ahrrigas pahrwaldei preeksch tahlakas nolemschanas. (R. P. P. A.)

Peepeschu nahwe. Rosenbacha peldetawas apkalpotajs, atwalinatais saldats Jwans Libaus, pasinoja 9. augustâ, pulksten 10 wakarâ, ka tas, peldetawu tihridams, atradis weenâ numurâ winam nepasihstamu, padsihwojuscha zilweka lihki. Pee nomiruschâ apskatischanas, pee ta atrada: 276 rub. naudas, selta pulkstenu ar tahdu paschu kehdi, wekseļa blanketi uz 200 rub., selta briles, drahnas un daschus papirus, pehz kureem israhdijahs, ka nomiruschais ir tirgotajs un magasinas ihpaschneeks Sinder eelâ Nr. 25, schejeenes Schihds Meijers Streichers. Pehz daktera isteikschanas, Streichers ir bijis loti nespehzigs un wahjsch un nomiris ar treeku. (R. P. P. A.)

Atbildes.

C. Weid. — J. Suhtees ween tapat, nepahrraksitus.
W. A. — W. Newaram agraki neko spreest, kamehr raksstu neesam zaurlasijuschi. Red.

Deewa-kalposchana Rigas basnizàs.

Swehtdeen, 18. augustâ 1885.

Jehkaba basnizâ:	Spred. pkst.		10	wahz. w.-mahz. Holst.
	„	„	12	igaun. mahz. Zinck.
Domes basnizâ:	„	„	10	w.-mahz. Gaehtgens.
	„	„	2	mahz. Hellmann.
Jahnu basnizâ:	„	„	9	w.-mahz. Weyrich.
	„	„	2	mahz. Walter.
Gertrudes basnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Hilde.
	„	„	$^1/_2$2	latw. mahz. Schilling.
Jesus basnizâ:	„	„	9	latw. mahz. Rüthel.
	„	„	2	wahz. mahz. Bergmann.
Mahrtinu basnizâ:	„	„	10	latw. mahz. Kaelbrandt.
Trihsween. basnizâ:	„	„	10	latw. mahz. Fromm.
Reformatu basnizâ	„	„	10	mahz. Iken.

Petera basnizà ir slehgta.

Jaunakas sinas.

Muhsu augsto Keisarisko Majestetu zelojums uf Kremsiru. Pehz telegramahm par scho zelojumu waram pasneegt schahdas sinas: Otrdeenu pulksten 5 un 10 minutes rihtâ dselsszeka brauzeens ar Keisariskahm Majestetehm un Augstibahm atbrauza Schtschakowâ. Bahnusis, kur bij nostahdita goda wakts, krahschni bij isgresnots. Musika spehleja Kreewu tautas himnu. Keisara Majestete, leelknass Tronamantineeks un leelknass Wladimirs bij gehrbuschees Austrijas uniformâs. Kad Keisars un leelknasi iskahpa is wagona, Keisars nostaigaja gar goda waktim, pehz kam stahdija preekschâ Austrijas walstswihrus un kawaleerus. Keisars Wirtembergas herzogam, Windischgrezas firstam un generalgubernatoram Saleskim sneedsa roku un ar pehdejo ari sarunajahs. Tapat ari Tronamantineeks un leelknass Wladimirs preekschâ stahditeem generaleem un Saleskim sneedsa roku. Keisareene palika wagonâ. Pehz 15 minutehm Keisariskas Majestetes brauza tahlak.

Pulksten $^1/_2$9 rihtâ nonahza Oderbergâ un tika bahnusî apsweizinati no Schlesijas presidenta Bakdehema un Wahzu keisara wahrdâ no generala grafa Brandenburga. Keisara Majestete iskahpa un sarunajahs ar sweizinatajeem. Pehz 12 minutehm brauzeens dewahs tahlak.

Pulksten 11 preeksch pusdeenas keisars Franz Josefs un kronaprinzis Rudolfs, Kreewu uniformâs gehrbuschees un Andreja ordena lentehm gresnoti, aisbrauza apsweizinat Kreewu augstos Weesus uf Hulleinu, kur Kreewu pilsgalma brauzeens nonahza pulksten $^1/_2$12.

Zareene un leelknaseene Marija Pawlowna, laipni smaididamas un galwahm pamesdamas, no wagona apsweizinaja Austrijas waldineeku un wina tronamantineeku. Kad brauzeens peetureja, Austrijas keisars un kronaprinzis eekahpa pee weeseem, tà ka klahtesoschee newareja nostatitees tahlako apsweizinajumus. Tuhlin dewahs tahlak uf Kremsiru, kur nonahza ap pulksten 12. Uf perona brauzeenu sagaidija Austrijas keisareene Elisabete un erzherzogs Kahrlis Ludwigs, kas nesaja Kreewu uniformu ar Andreja ordena lentu. Musika spehleja Kreewu tautas himnu. Abas keisareenes diwas reisas apkampahs un butschojahs. Kamehr tad Zars, Austrijas obrista uniformâ ar Stefana ordena lentu, iskahpa is wagona un kopâ ar Austrijas keisaru nostaigaja gar godawakti, notika wisi ziti apsweizinajumees, loti sirsnigi un draudsigi. Zareene erzherzogam Kahrlim Ludwigam, pehz tam kad Zareenei bij pabutschojis roku, dewa skuhpstit waigu; leelknaseenei Marijai Pawlownai erzherzogs pabutschoja peeri. Pehz tam pawadonu dahmas stahdija preekschâ. Goda kompaniju apluhkojis, Zars taisni dewahs pee keisareenes Elisabetes un, militariski sweizinadams, tai butschoja roku, pehz kam keisars Franzs Josefs Keisaram Aleksanderam stahdija preekschâ: semeshauptmani, eezirkna hauptmani un birgermestaru. Apsweizinaschanahs wilkahs 15—20 minutes. Brauzeens uf pili notika tschetrjubgeem; wispirms abi keisari, tad keisareenes, treschôs ratôs leelknaseene Marija Pawlowna ar leelknasu Tronamantineeku, leelknasu Wladimiru, kuri abi nesaja Austrijas uniformu ar Stefana ordena lentu, un Austrijas kronaprinzese. Tad erzherzogs Kahrlis Ludwigs ar leelknasu Georgiju. Laudis gawileja. Pirmeem rateem papreekschu brauza birgermeistars un generalgubernators.

Kreewu Majestetehm, pilî nonahkot, stahdijahs tur sapulzetee waldibas un pilsgalma wihri preekschâ. Tad bija goda maltite. Goda weetu eenehma abas Keisareenes. Pa labai rokai no Kreewu Keisareenes sehdeja keisars Franzs Josefs, leelknase Marija Pawlowna, erzherzogs Karls Ludwigs un leelknass Georgis Aleksandrowitschs; pa kreisai no Austrijas keisareenes — Keisars Aleksanders, Austrijas kronprinzis, Kreewijas Tronamantineeks un leelknass Wladimirs. Pee eepreeksch klahtà brokasta kahds Austrijas waldibas wihrs issauza augstas laimes Kreewu Majestetehm, uf ko no Kreewu puses tika atbildets ar urrah Austrijas Majestetehm. — Pulksten 8 wakarâ sahkahs teatra israhde teatra sahlê, kas wilkahs lihdz plkst 9$^1/_2$. Teatra israhdijums un waltorna kwartets tika isklausiti ar leelu labpatikschanu. Keisars Franzs Josefs weda Kreewu Keisareeni, un Kreewu Keisars — keisareeni Elisabeti sahlê. Majestetes un printschi sehdeja pirmâ rindâ, Giers, Kalnokijs, Lobanows, Woronzow-Daschkows un Taaffe otrâ rindâ. Klaht bija pa wisam lihdz 100 personu. Pehz israhdes, uf tehju bija eeluhgti ari burgteatra akteeri.

Riga. Keisara Majestetei Wisaugstaki patizis, no amata atzelt Rigas pilsehtas galwu, R. Büngneru un Reweles pilsehtas galwu, Mag. jur. W. Greiffenhagen.

Rigas pilsehtas galwai, R. Büngner kungam tizis pirmdeen pasinots, ka Keisara Majestete, uf Eekschleetu ministerijas pahrwalditaja wispasemigako sinojumu, 8. augustâ Wisaugstaki pawehlejis:

Kollegiju sekretaru Büngneru atstahdinat no pilsehtas galwas amata, taî nolehmumâ, ka neatkarigi no tam, par pilsehtas galwas zeetu pretoschanos pret likuma prasijumeem un pret augstakàs Waldibas eestahdes nolehmumeem Walsti, sihmejotees uf Kreewu walodas leetoschanu pilsehtas karaklausibas teesu darischanu weschanâ, kà ari uf pilsehtas galwas sarakstischanos ar gubernas waldi, tika gubernas waldei preekschâ stahdits, nospreest par wina nodoschanu teesai.

Tanî paschâ laikâ gubernators pilsehtas galwu usaizinajis, pilsehtas galwas amatu nekawejot nodot sawam weetneekam (pilsehtas galwas beedrim jeb kollegam.)

Par Rigas Aleksandra gimnasijas direktoru, kà mums sino, esot isredsets Tweras gimnasijas inspektors Beljawskijs.

No Rosesmuischas, Raunas draudsê. Waru pasinot, ka Zehsu tirgotajs un mahjas ihpaschneeks E. Eisenthala kungs dahwina Rosesmuischas pagastam, sawâ dsimtmahjâ „Kehwehnâ" weenu puhraweetu leelu semes-gabalu preeksch kapsehtas. Kà dsirdams, tad ari Daniela mahjas grunteneeks, turpat lihdsâs weenu puhraweetu preeksch tapascha mehrka atwehlejis. Muhsu wehleschanahs buhtu, ka augstakas eestahdes, kurahm taî leetâ finaschana, apstiprinaschanu labprahtigi paweizinatu. K. W.

Jaunjelgawas pastmeistars S., kà „Tageblatt" sino, atronotees leelâ kesâ, jo, kà pats usdewis, winam istruhkstot 10,000 pastmarku, kuru wehrtiba 700 rbl. Pastmeistars pats to sinojis un is Jelgawas turp nosuhtits eerehdnis W., leetu nemt ismekleschanâ. Sinojums schahds: Kahdu deenu kahds wihrs par wairak rubleem prasijis pastmarkas, un winsch, pastmeistars, is skapja isnehmis weenu pazinu (katrâ pazinâ atronahs 10,000 marku á 7 kap.) un no pazinas gribejis noplehst wajadsigàs markas, kad pirzejs teizis, ka ari wajagot marku á 3 kap., uf ko tad atkal peegahjis pee skapja un isnehmis pazinu pastmarku á 3 kap., pee tam pirmo pazinu atstahdams uf galda, bet kad wehlak to meklejis, tad wairs neatradis. Pastmeistars tuhlin raudsijis sadabut istruhkstoscho naudu, lai pee rewistijas kase buhtu kahrtibâ, bet wajadsigàs summas nespehjis usdabut un tadehl bijis peespeests, to pasinot preekschneekam. Ismekleschanas eerehdnis W. pastmeistaru pagaidam atzehlis no amata un apkihlajis wisas wina leetas. Kad zilwekam reis klahjahs nelabi, tad no ta mehdz atrautees, bet te leeta zitada: katrs sajuht lihdszeetibu ar wina nelaimi.

Maskawas eezirkna teesa nupat isspreeduse swarigu jautajumu. Semneeks Batalows apsuhdseja Maskawas-Rasanas dselsszeka waldi, ka zaur waldes wainu kà strahdneeks saudejis roku, zaur ko wairs newarot strahdat. Teesa nospreeda, ka suhdsetajam no minetàs dselsszeka waldes jadabun 3240 rbl. atlihdsinajuma.

Telegrafa sinas.

Kremsirâ, 26. (14.) aug. Abi Keisari, Austrijas kronprinzis un leelknass Wladimirs preekschpusdeenâ brauza medineeku apgehrbâ, gar meschmuischu, uf Firsta meschu medibâ Ziti augstee Kungi un Kundses pa tam pabraukajahs pa pils parku. Pee meschmuischas Brauzeji iskahpa no rateem. Pulksten 1 mediba tika notaureta. Medineeki eeradahs meschmuischâ. Pehz tam gahja pee brokasts, kas meschâ sem telts bija klahta. Pa brokasts laiku augstos Weesus loti pahrsteidsa is mescha atskanoscha ragu kwartete. Medibas panahkums bija 41 galwa. Ragu musikas skanahm pawadot, medibas Dalibneeki greesahs atpakal uf pili. — Giers un Kalnokis nepeedalijahs pee medibas; wineem pa tam bija garaka saruna. — Keisars Aleksanders peesuhtija medibas mescha ihpaschneekam, kardinalam Fürstenbergam, Sawu protreju.

Kremsirâ, 26. (14.) aug. Keisars Aleksanders dahwaja firstam Hohenlohe — Andreja ordeni; ministeram Taaffe — Aleksandera Newska ordeni; arkibiskam Schönbornam — Annas ordena swaigsni. Keisars peenehma Kalnoku priwataudienzê. — Pehz maltites, ar 69 kuwereem, bija garaka weesiba. Tad Krewu augstee Weesi atwadijahs no keisareenes Elisabetes un, pawaditi no keisara Josefa, kronprintscha Rudolfa un erzherzoga Karla Ludwiga, dewahs uf bahnusi. Kad brauzeens taisijahs projam eet, abi Keisari pabutschojahs trihs reises. Tikpat sirsnigi abi Keisari atwadijahs no ziteem augsteem Keisaru familiju lozekleem.

Lihdz 8. augustam atnahkuschi 1473 kugi; aisgahjuschi 1400 kugi.

Atbildoschais redaktors: Ernst Plates.

Sludinajumi.

Tagad dsihwoju Peterburgas preekschpilsehtâ, Kalku-eelâ Nr. 46. 2

Dr. Dihrik.

Dr. Albert Berkowitz,
praktisks ahrsts.
Runas-stundas: no plkst. 8—11 preekschpusd. 4—6 pehz pusd.
Suworow-eelâ Nr. 40, blakus Königstädter apteekai. 1

Asfalta - strihketajs
atron darbu Wehwer-eelâ Nr. 7.

Manâ un wisâs zitâs Latweeschu grahm. pahrdotawâs, tiklab Rigâ kà ari zitâs pilsehtâs, ir dabujama schahda grahmata:

Pret baptistu sekti.

Muhsu mihlai Lutera draudsei par tizibas apstiprinaschanu farakstijis
mahzitajs C. Walter.
Maksâ 10 kap.
Ernst Plates.

Isrentets
teek dahrss uf otra Weischu damb. № 19.

Mahja ar pusputhrw. semes ir **pahrdodama** uf Jelg. schosejas 5. werstê, pee Schagar kroga. Tuwakas sinas turpat pee krodsineeka. 2

Nupat tika gatawa un ir manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, Rigâ, pee Petera basnizas, dabujama

Widsemes weza un jauna
Laika-grahmata
uf 1886. gadu.

Maksa: ne-eesceta **5** rubli simtu gab., eesceta **10** kap. gab. — Laika-grahmata pasneedz jauku stahstu, bildehm puschkotu, jozinus u. t. t., tirgus-deenas Widsemê un Kursemê, zeka-rahditaju lauzeneekeem, kas Rigas bodês grib ko pirkt u. t. t.

Ernst Plates.

Sludinajums.

Dehl dibinaschanas un ustureschanas tahdas eestahdes Rigas pilsehtas flimnizâ, kurâ mahja Latwju behrnu fanehmejas preeksch lauzeneekeem, Emilija von Torklus kundse rahwinajuse 4000 rubiu leelu kapitalu un ustizejuse ta pahrwaldischanu ihpaschai kuratorijai, sastahwoschai is Rigâ dsihwodamâ landrahta, Widsemes medizinal-inspektora un Rigas pilsehtas flimnizas direktora.

Runâ esoschâ kapitala gada intrefes, kas istaisa 200 rub., Widsemes muischneeziba is sawas kases ik gadu paleelinajusi ar 600 rub, tà ka kuratorijai katru gadu 800 rub. pee rokas.

Mahzischanai noteikts 6 mehneschu laiks, kas eesahkfees ar 15. oktobra m. deenu sch. g.

Usnemschanas nosazijumi ir schahdi:

1) Eesahkdamâ skolneeze nedrihkst buht pahri par 40 gadeem weza, tai wajaga buht pee labas weselibas, spehzigai un saprast schkirigi lasit latwiski.

2) Katrai skolneezei, kas usnemta eestahdê, zaur rakstu wajaga apsolitees, ka sawu mahzibas laiku beigusi, 3 gadi no weetas uf laukeem kalpos par behrnu fanehmeju, zitadi tai behrnu fanehmeju eestahdei ja-atlihdsina ta naudas summa, kas tehreta par winas ismahzischanu. Ari tad winai to wajaga atlihdsinat, kad pati, bes ka buhtu beigusi nosazito mahzibas laiku, patwaligi jeb bes kuratorijas atlaujas aiseet projam no eestahdes.

3) Skolneezei sawâ mahzibas laikâ, ja kuratorija to atron par wajadsigu, peenahkahs ispildit kahdâ no weetigajahm slimnizahm slimneeku apkopejas weetu.

4) Sawâ feschu mehneschu mahzibas laikâ skolneeze dabu brihwu pahrtiku.

5) Pehz beigtâ mahzibas laika skolneeze top ekfameneta.

Schita weselibas sinâ preeksch lauzineekeem tik loti derigs eestahde protams tik tad pareisi war isdotees un plaukt, kad pee kuratorijas peeteikfees pateesi kreetni feeweeschi, kas ar usjzihtibu un ispraschanu grib pabotees dsemdeschanas palihdsibai.

Kuratorija tadehl greeschahs pee pagasta waldehm, kurahm lauzineeku buhschanas tak labi pasihstamas, un usaizinâ tahs, fasinates ar draudses ahrstehm un mahzitajeem, lai laimetos iswehlet uf to derigos feeweeschus, un wiswehlaki lihdz 20. septembra m. deenai sch. g. zaur rakstu usdot to feeweeschu wahrdus, kas nodomajuschas uf laukeem kopt behrnu fanehmejas amatu, un proti sem schahdas adrefes:

„An das Curatorium des von Torklus'schen Landhebammen-Instituts in Riga im Ritterhause."

Rigâ, muischneezibas namâ, 13. augustâ 1885.

Aisskraukles **barons R. Schoultz,**
muischneezibas notars.

Pee „Gulbja."

Auschamo
un adamo deedsinu
magasina,
Rigâ, Kalku-eelâ Nr. 19,
netahl no rahtuscha,
pahrdod is fawa bagatâ dsiras krahjuma
wilnas dsiju
par 30, 45, 65, 85, 95, 100, 110, 120, 130 u. 150 kap. mahrz.
Turpat war dabut par fabrikas zenahm wislabako
kinu dsiju un bomwilnas
auschamos deedsinus
wisad. krahsâs u. numurôs.
P. M. Potapow.

Par laipnu eewehroschanu.

Zaur scho padewigi sinoju, ka ar to deenu, kad Wahzu teatris atkal tiks atwehrts, sahks atkal isnahkt „Rigas sludinajumu lapa" sem nosaukuma

„Rigaer Bekanntmachungen."

Preeksch schihs lapas peenemu **wisadus sludinajumus**, kas tiks nodrukati uf teatra isstinojumu otrahs puses, un aprehkinu 5 kap. par weenslejigu sihku rakstu (petit) rindinu. Ja ween' un to pafchu sludinajumu wairak reisas issludina, tad tas top dauds lehtaki aprehkinats. Sludinajumus peenem katru darbu deenu, no plkst. 7 rihtâ lihdz plkst. 7 wakarâ manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwâ pee Petera basnizas.

Tee sludinajumi, kas lihdz plkst. 2 deenâ nodoti, teek nodrukati tanî teatra sinojumu lapâ, kas otrâ rihtâ isnahk.

Sludinajumus preeksch schihs lapas laipni isluhgsamees, parakstos ar augstzeenibu

Ernst Plates.

Wilhelm Freymann,
selta un sudraba leetu taisitajs,
Ahgelskalnâ, leelâ Lehger-eelâ Nr. 10,
peedahwâ sawu bagato lehgeri no
selta un sudraba leetahm.
Sataisischanas teek uf to lehtako un ahtrako isdaritas.

Superfosfatus
no
Langdales un beedr.
pahrdod no lehgera
R. Barlehn un beedr.,
Pernawâ. 1

Turkalnes muischâ,
netahl no Itschkiles, nahks no 25. augusta sch. gada
semneeku mahjas
pahrdoschanâ.
No scha termina sahkot, ir ari swefchneekeem teesiba tahs pirkt.
Klahtakas sinas
Rigâ, leelâ Aleksander eelâ Nr. 6. 1

Uhdens dsirnawas
ar 4 gangeem, uhdens un malschana nekad netruhkst, ir pahrdodamas Ostrowâ, Pleskawas gub. F. Hellwich. 2

Semes pahrdoschana.

Smolenskas gubernâ, 17 werstes no paschas Smolenskas gubernas pilsehtas, pee leelzeka,
Likstuns grafs J. Plater Sybergs
pahrdod semi masakàs wai leelakàs dalàs sem schahdeem nosazijumeem:

1) Semi ar sauusfuhwetahm ehkahm: eemaksa 5 rbl. no puhrweetas, trihs pirmee gadi par welti, 3 nahkoschôs gadôs 1 rbl. no puhrweetas; pirkschanas naudas lihdz ar prozentu samaksaschanu noteek 25 gadôs, 225 kap. gadâ maksajot par puhrweetu.

2) Semi ar wisu wajadsigo buhwmaterialu: eemaksa 3 rbl. no puhrweetas, trihs pirmee gadi par welti, 3 nahkoschôs gadôs 1 rbl. no puhrweetas; pirkschanas naudas lihdz ar prozentu samaksaschanu noteek 25 gadôs, 200 kap. gadâ maksajot par puhrweetu.

3) Semi ween: eemaksa 2 rbl. no puhrw., trihs pirmee gadi par welti, 3 nahkoschôs gadôs 1 rbl. no puhrweetas; pirkschanas naudas lihdz ar prozentu nomaksaschanu noteek 25 gadôs, 175 kap. gadâ maksajot par puhrweetu.

Peesihme. Seme (senaki lauki) taged apaugusê 10—15 gadus wezeem behrseem.

Par nederigu semi nerehkina maksu.

Sihkakas sinas grafa ihpaschneeka wahrdâ pasneedz Rigâ, ahrpilsehtas Kalku eelâ Nr. 8, brahlu Martinsonu semkopibas maschinu noliktawâ, starp pulksten 12—1 deenâ.
K. Eichmanis.

Kahdas 2
twaika-dsirnawas,
kuras war tuhlit sahkt strahdat, uf 2 gangeem, ir pahrdodamas. Twaika-dsirnawas atrodahs Bischu-muischâ, uf Bauskas leelzeka, sem pol.-num. 2c. Klahtakas sinas Peterb. Ahrrigâ, Reepneek-eelâ № 5, pee saimneeka.

Pulkstenu reparaturas,
wisgruhtakee darbi, ar apgalwojumu wisruhpigaki teek isdariti pee pulkstenu taisitaja meistara
L. Rosenthal'a,
leel. Siuder-eelâ Nr. 13, konf. Heimana namâ.
Turpat pahrdod pulkstenus, kehdes u. t. t. un labas selta un sudraba leekas. Laulibas gredseni wisadôs leelumôs stahw krahjumâ.

Eekschrigâ, Bruhwer eelâ Nr. 2, Kücker namâ, ir leeli un masi
dsihwokli
isihrejami. Leelakais derigs amatneekeem jeb preeksch zitada weikala lokala. Klahtakas sinas turpat, 1 tr. augschâ. 3

Rigas
Latw. amatn. palihdz. beedriba.
Turnhalê (Wingrotaju sahlê),
swehtdeen, 18. augustâ 1885:
Puku-balle.
Sahkums pulkst. 9 wak. un beigas pulkst. 3 rihtâ. — Maksa: beedreem 50 kap., nebeedreem 60 kap. un kundsehm 40 kap.
Preekschneeziba.

Дозволено цензурою, г. Рига, 16. августа 1885. г.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.

No polizijas atwehlets.